HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

והא קא משמע לן. מתני' דלפני במקום שנוטלין שכר וכו'. ולהכי לא ילמדנו מקרא דהואיל ושרי למשקל שכר אם מלמדו בחנם מהני ליה מן השכר שהיה לו ליתן: **רב אמר.** מאי טעמא התירו למשקל שכר מן המקרא מפני שאין נוטלין שכר אלא על שכר שימור שמשמרין התינוקות שאין מניחין אותן לנפשן ולעסוק בדברים בטלים ולא שכר לימוד המקרא וקטנים לריכין שימור למדין מקרא ולא גדולים ולהכי לא ילמדנו מקרא לקטנים בחנם דהואיל ושרי למשקל עלייהו שכר קמהני השכר שהיה לו ליתן לגבל מלמדו מדרש דקטנים אין לומדים מדרש אלא לגדולים וגדולים ליה להו שכר שימור ולא קמהני להו כלל ולהכי שרי: **ורבי יוחנן אומר שכר פיסוק טעמים.** שקל מנייהו שמלמדם ניקוד וטעמים והוה שכר מלי למשקל ופיסוק טעמים אינו אלא במקרא ולהכי לא ילמדנו מקרא: (ד) **קטן.** (משום דקא מהני ליה שמניח לו את השכר) תניא מתני' דקתני לא ילמדנו מקרא (ה) בקטן משום דקא מהני ליה שמניח לו את השכר שהיה לו ליתן: **והכי קתני לא ילמדנו מקרא לקטן.** בחנם משום דקא מהני ליה שכר השימור לגבל אם היה גדול מלמדו לו ולבניו מקרא גדול משום דליהוו לא לריך שימור ולא קמהני ליה ולבניו נמי הואיל ואיכא עמהם הוא משמרם וליכא שכר שימור: **לא קורין בתחילה בשבת.** אין מתחילין ללמדם בתחילה בשבת בדבר שלא למדו מעולם אבל שונין ברחמון כלומר בדבר שלמדוהו כבר פעם רחמונה לומדים אותן פעם אחת בשבת. ולהכי קתני ברחמון דרבותא קמ"ל אע"פ שלא למדוהו התינוקות אלא פעם אחת שונין: **בשלמא למאן דאמר שכר פיסוק טעמים.** שרי למשקל: **פיוהו דאין קורין בתחילה בשבת.** דהואיל ומעולם לא למדו דבר זה אלא עכשיו אינו מלמדו אלא בשכר ואתי למשקל שכר בשבת. אבל שונין דעבידי ליה בלא שכר: **אלמאי שונין ברחמון.** אפילו שונין לא ליהא ליכא שכר שימור בשבת ואתי למשקל שכר בשבת: **הבלעה היא.** (ו) כדקתני ומיהו שרי: **דמניח האוכר את הפועל.** שנותן לו שכרו של כל יום: **לשמור את הפיקון.** מטומאה: **לשמור את הזרעים.** לנורך העומר: **לא קשיא** לא קשיא לן כאשר לוי ממאי קאי דליכא למימר בשכר דהיכי לימא כאשר לוי וכי לוהו בכך לא סגיא דלא ליקשו לגרא וליכא למימר נמי דכאשר לוי הכי קאמר כאשר לוי ולא מעלמי אני אומר דודאי ישראל לא היו מפקפקין בכך להא כתיב[1] כך ילמינו לעולם אלא ודאי ה"ק כאשר לוי ללמד בחנם: **מקרא נמי בחנם.** מהאי קרא גופיה: **רב אמר שכר שימור.** דמסתמא לומדי מקרא קטנים וליכא שימור ומ"ה נהי דלגבי לימוד מסתר שכר שימור אלא: **ורבי יוחנן אמר שכר פיסוק טעמים.** שמלמדין להם טעמים דללא מדאורייתא ניהו הלכך לא הוו בכלל מוקים ומשפטים. ומיהא אין רב לרבי יוחנן ללמד מקרא לגדול אלא בעי שימור דלרב מסתר דס"ל דפיסוק טעמים דאורייתא ולרבי יוחנן שרי משום שכר פיסוק טעמים. הלכך לענין הלכה כיון דקיי"ל דרב ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן נקטינן דלפני מגדול שרי ליטול שכר על המקרא וכן הם דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ו מהלכות נדרים: **מאן לא ילמדנו מקרא וכו' אלא למאן דאמר שכר שימור [גדול כר שימור] הוא.** והא דיהבו נטר נפשיה: **בחנם.** דהוי להו כמי מודר קטן. דלפף על גב דקטן מוכל נדיונות אין ב"ד מצווין להפרישו אפילו הכי לא ספינן ליה בידים וכשמלמדו הרי הוא מהנהו: **ואם היה גדול מלמד לו ובניו מקרא.** לו דלא בעי שימור לבניו נמי אע"ג דבעו שימור לא מסתר טפי מזן את בניו ואת בנותיו: **מיפיבי תיובתא לא קורין בתחילה בשבת.** מה שלא קראו מיניהם אלא שונין ברחמון אם קראו פעם רחמונה לפני השבת שונין לותו בשבת אע"פ שהיא חוזרת רחמונה: **בשלמא למ"ד שכר פיסוק טעמים היינו דאין קורין אם קראו פעם רחמונה לפני השבת שונין לותו בשבת אע"פ שהיא חוזרת רחמונה: אין קורין בתחילה בשבת דשכר שבת אסור לגבל שונין ברחמון משום דלחזרה לא שקלי מגרע: אלא למאן דאמר שכר שימור אמאי